

Lk 77

Kuulamisülesanne nr 3

Jutulinna lapsed käisid Soomaal. Täna kuulete, mida nad teada said.

Eestis nimetatakse sood mitut moodi. Erinevad nimetused tulenevad selle järgi, kuidas nad on tekkinud ja kui paks on turba kiht. Turvas tekib surnud taimede ja loomade jäänustest väga pika aja jooksul. Madalamat ja üle 30 cm paksuse turbakihiga tasast märga ala nimetatakse sooks. Kui turbakiht on väga paks ja kumer ning taimede juured enam põhjaveeni ei ulatu, siis nimetatakse seda rabaks.

Soodes ja rabades suudavad kasvada vaid niiskuslembesed taimed. Seal on üksikud kõverad männid ja sookased, pajud ja vaevakased.

Meile jäid meelde:

- puhmastest sookail, kanarbik, kukemari, küüvits, hanevits;
- rohttaimedest huulhein, ja tupp-villpea;
- sammaldest turbasammal ja karusammal.

Rabas elab mitmeid linde, nagu sookurg, kiivitaja ja kaljukotkas, ning putukaid, nagu ämblik, kiil, sääsk ja põdrakärbes.

Suurematest imetajatest leiavad endale rabas elupaiga põder, mets siga, metskits ja hunt. Pisematest mäger, rebane ja valgejänes.

Roomajatest ja kahepaiksetest on seal rabakonn, rästik, nastik ja arusisalik.

Rabas varitsevad inimest ka ohud. Laudteelt kõrvale astudes võib vajuda pehmesse pruuni veega ja mudasesse laukasse või helerohelisse älvesse. Sisse vajudes tuleb viskuda pikali ja rahulikult välja roomata. Rabas võib ka ära eksida, kuna rabamaastik on väga ühetaoline ja laugaste tõttu ei saa otse minna. Rabas võid kohtuda ka rästikuga. Mätastel liikudes puutud kokku sookailuga, mille lõhn võib panna pea valutama.

Inimestele meeldib väga soodes ja rabades matkata, nautida kaunist loodust ja korjata marju. Suvel saavad valmis rabamurakad ja sinikad, sügisel pohlad. Nendele marjadele mõeldes hakkab suu vett jooksuma!

Soos liikumiseks kasuta laudteid, et raba pinda mitte ära tallata. Saabas jätab rabasse inetu porise mülka, võtab kaua aega, enne kui loodus selle jälje kustutab. Kindlasti jaluta vaikselt, et seal elavaid loomi ja linde mitte häirida. Nii võid kuulda mõne looma hääletsusi või teda suisa märgata. Kindlasti jäta soo endast maha sama kaunis, nagu see oli enne sinu tulekut!